

Lösning till kontrollskrivning 3A

i SF1626 Flervariabelanalys för E, vt 2008.

- Varje uppgift ger maximalt 3 poäng.
- För godkänt krävs minst 5 poäng sammanlagt.

1. Beräkna arean av en cirkelskiva med radien R .

Lösning: Med polära koordinater blir arean lika med

$$\begin{aligned}\iint_{x^2+y^2 \leq R^2} dx dy &= \int_{r=0}^R \int_{\phi=0}^{2\pi} r dr d\phi = \int_{\phi=0}^{2\pi} d\phi \cdot \int_{r=0}^R r dr \\ &= 2\pi \left[\frac{r^2}{2} \right]_{r=0}^R = \pi R^2.\end{aligned}$$

2. Beräkna volymen av glasstruten $\{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 : \sqrt{x^2 + y^2} \leq z \leq \sqrt{4 - x^2 - y^2}\}$.

Lösning: Struten begränsas nedåt av konen $z = \sqrt{x^2 + y^2}$ som i sfäriska koordinater ges av $\theta = \pi/4$, och uppåt av sfären $x^2 + y^2 + z^2 = 2^2$ med radien lika med 2. Så med hjälp av sfäriska koordinater blir volymen lika med

$$\begin{aligned}\int_{r=0}^R \int_{\theta=0}^{\pi/4} \int_{\phi=0}^{2\pi} r^2 \sin \theta dr d\theta d\phi &= \int_{\phi=0}^{2\pi} d\phi \cdot \int_{\theta=0}^{\pi/4} \sin \theta d\theta \cdot \int_{r=0}^R r^2 dr \\ &= 2\pi \cdot [-\cos \theta]_0^{\pi/4} \cdot \left[\frac{r^3}{3} \right]_0^R = 2\pi \cdot \left(1 - \frac{1}{\sqrt{2}} \right) \cdot \frac{8}{3} = \frac{8\pi}{3} (2 - \sqrt{2}).\end{aligned}$$

3. Beräkna arean av den del av planet $2x + 2y + z = 2$ som ligger inom rotationsparaboloiden $z = x^2 + y^2$.

LEDNING: Det är *väldigt* lätt att beräkna arean av projektionen på xy -planet!

Lösning: På skärningen mellan planet och paraboloiden är

$$\begin{aligned} z = 2 - 2x - 2y = x^2 + y^2 &\implies x^2 + 2x + y^2 + 2y = 2 \iff \\ (x + 1)^2 - 1 + (y + 1)^2 - 1 = 2 &\iff (x + 1)^2 + (y + 1)^2 = 2^2, \end{aligned}$$

så projektionen av skärningskurvan ner på xy -planet blir cirkeln med medelpunkt i $(-1, -1)$ och radien 2. Med $E =$ cirkelskivan $\{(x + 1)^2 + (y + 1)^2 \leq 2^2\}$ blir den sökta arean lika med

$$\begin{aligned} \iint_E \sqrt{1 + (\partial z / \partial x)^2 + (\partial z / \partial y)^2} \, dxdy &= \iint_E \sqrt{1 + 2^2 + 2^2} \, dxdy \\ &= 3 \cdot \iint_E dxdy = 3 \cdot \text{arean av } E = 3 \cdot \pi \cdot 2^2 = 12\pi. \end{aligned}$$